



XXI-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

ŠIŲ LAIKŲ ŽMOGUS

2024 m. gegužės 10 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
21st Conference of Junior Researchers in Psychology
A PERSON OF OUR TIMES
May 10, 2024



VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Rita Jakštienė

Nariai | Members: Greta Guogaitė,
Agnietė Kairytė, Momina Khalid Butt,
Justė Margevičienė, Dovilė Mikučionytė,
Miglė Rudytė.

Studentai | Students:

Rugilė Goštautaitė, Rūta Macijauskaitė,
Dalia Ustinavičiūtė, Gintarė Ušakovaitė.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Evelina Laurynaitė, Silvija Žukaitė

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkė | Chair: prof. dr. Roma Jusienė

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
prof. dr. Ilona Laurinaitytė, doc. dr. Antanas Kairys,
doc. dr. Greta Kaluževičiūtė-Moreton,
doc. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė,
doc. dr. Paulina Želvienė, dr. Lauryna Rakickienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS



Filosofijos
fakultetas



RĖMĖJAI

| SPONSORS



INFORMACINIS RĖMĖJAS

| INFORMATIONAL SPONSOR



Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

<https://doi.org/10.15388/Proceedings.2024.43>

ISBN 978-609-07-1047-0 (Leidinio forma: Elektroninis - PDF)

Copyright © 2024 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

iš ofiso ar kitos darbo vietos arba hibridiniu būdu, kiek mažesnė dalis dirba nuotoliniu būdu visą darbo laiką. Tam, kad atsakyti į tyrimo metu išsikeltus uždavinius, buvo naudotas Pearson koreliacijos koeficientas skalių tarpusavio koreliacijoms analizuoti. Taip pat naudota PROCESS statistinė analizė sukurta A. Hayes, siekiant suprasti stiprybių panaudojimo darbe svarbą įveikiant skaitmenizacijos darbe keliamus iššūkius. Buvo atlikta moderacinė analizė naudojant daugialypę tiesinę regresiją. Gauti rezultatai parodo, kad stiprybių panaudojimas vaidina svarbų vaidmenį kalbant apie darbuotojo veiklą ir darbo skaitmenizaciją. Rasta, kad stiprybių panaudojimas darbe turi reikšmingų sąsajų tarp didėjančio mokymosi poreikio darbe ir darbo atlikties bei inovatyvios elgsenos. Taip pat stiprybių panaudojimas darbe moderavo komunikacijos pertekliaus darbe sąsajas su inovatyvia elgsena. Be to, rasta, kad stiprybių panaudojimas darbe moderavo priklausymo nuo technologijų darbe sąsajas su inovatyvia elgsena. Kuomet darbuotojas geba darbe panaudoti savo asmenines stiprybes, tai jis gali greičiau ir kokybiškiau atlikti savo kasdienės užduotis, taip pat pasiūlyti naujų idėjų darbui efektyvinti. Be to, darbuotojai, gebantys panaudoti savo stiprybes, imasi papildomų, nebūtinų užduočių atlikimo, geba užduotis darbe pritaikyti prie savo asmeninių tikslų, poreikių, įgūdžių. Atsižvelgiant į gautus rezultatus, rekomenduotina ugdyti darbuotojų gebėjimą pažinti savo asmenines stiprybes bei gebėti jas pritaikyti savo kasdiniame darbe.

Darbo vadovė: doc. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Vilnius, Vilniaus universitetas, 2023.

Raktiniai žodžiai: stiprybių darbe panaudojimas, skaitmenizacija, darbo reikalavimai.

AR TRAUMAS PATYRUSIEMS JAUNIEMS SUAUGUSIESIEMS SUNKIAU FORMUOTI SAVO TAPATUMĄ?

Rūta Rastenytė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Suformuoti savo tapatumą – suvokti save kaip vientisą ir unikalią asmenybę – yra vienas iš svarbiausių jaunų žmonių uždavinių. Tyrimuose randama, jog trauminių įvykių patyrimas yra susijęs su tapatumo formavimusi. Kadangi didelė dalis jaunų Lietuvos gyventojų susiduria su trauminiais įvykiais, šiame darbe siekiama nustatyti tapatumo dimensijų išreikštumo skirtumus tarp traumas patyrusių ir nepatyrusių jaunų suaugusiųjų.

Metodai. Tyrimui surinkti duomenys taikant bendruomeninę atranką Vilniaus universitete. Tyrimo imtį sudarė 91 studentas, 71 (78,0 %) iš jų buvo moterys, amžius svyravo nuo 21 iki 30 metų ($M (SD) = 22,29 (1,27)$). Tyrimo dalyviai pildė elektroninį klausimynų paketą, kuriuo surinkta demografinė informacija, vertintas trauminių įvykių patyrimas Tarptautiniu traumos klausimynu (The International Trauma Questionnaire, ITQ; Cloitre et al., 2018) ir Gyvenimo patyrimų skale (The Life Events Checklist, LEC; Weathers et al., 2013) bei tapatumo išreikštumas Tapatumo raidos dimensijų skale (The Dimensions of Identity Development Scale, DIDS; Luyckx et al., 2008). Tapatumo dimensijų išreikštumo vidurkių skirtumai tarp vyrų ir moterų bei tarp traumas patyrusių ir nepatyrusių tyrimo dalyvių palyginti taikant nepriklausomų imčių Student t-testą, o tarp skirtingas traumų kategorijas patyrusiųjų – vienfaktorinę dispersinę analizę (ANOVA).

Rezultatai. Nepriklausomų imčių Student t-testas parodė, jog bent vieną traumą per gyvenimą patyrusios moterys tapatumo sprendimus statistiškai reikšmingai mažiau tyrinėja į plotį ($M (SD) = 3,17 (1,24)$ vs. $M (SD) = 3,73 (0,93)$) ($t = -2,10, df = 51, p = 0,041$) ir į gylį ($M (SD) = 3,21 (0,79)$ vs. $M (SD) = 3,58 (0,55)$) ($t = -2,21, df = 49, p = 0,032$) nei traumų per gyvenimą

nepatyrusios moterys. Per pastaruosius vienerius metus trauminių įvykių patyrusios moterys pasižymi žemesniais nei vyrai vidutiniais įsipareigojimo ($M(SD) = 2,76(1,18)$ vs. $M(SD) = 4,00(0,80)$) ($t = -2,81, df = 37, p = 0,008$) ir tapatinimosi su įsipareigojimu ($M(SD) = 2,58(1,11)$ vs. $M(SD) = 3,44(0,78)$) ($t = -2,05, df = 37, p = 0,048$) įverčiais bei aukštesniais vidutiniais abejojančio tyrinėjimo ($M(SD) = 3,82(0,98)$ vs. $M(SD) = 2,92(1,28)$) ($t = 2,18, df = 37, p = 0,036$) įverčiais.

Išvados ir diskusija. Traumų patyrimas labiausiai siejasi su moterų tapatumo formavimosi sutrikdymais – bent vieną traumą per gyvenimą patyrusios moterys mažiau ieško galimų tapatumo sprendimų ir silpniau tyrinėja jau priimtus tapatumo sprendimus nei traumų nepatyrusios moterys, o bent vieną traumą per pastaruosius vienerius metus patyrusios moterys sunkiau priima tapatumo sprendimus, mažiau su jais tapatinasi ir patiria daugiau nerimo tapatumo paieškų procese nei vyrai. Šis tyrimas prisideda prie geresnio trauminių patirčių ir tapatumo sąsajų supratimo ir gali būti naudingas teikiant psichologinę pagalbą jauniems suaugusiems.

Darbo vadovė – asist. dr. Austėja Dumarkaitė. Duomenys bakalauro darbui gauti prisidėjus prie Vilniaus universiteto Psichotraumatologijos centro vykdyto tyrimo BOOM-LT – Bochumo optimizmo tyrimo Lietuvoje (2019-2022), vadovauto doc. dr. Ingos Truskauskaitės.

Raktiniai žodžiai: tapatumas, trauminiai įvykiai, jauni suaugusieji.

PSICHOLOGIJOS STUDENTŲ POŽIŪRIS Į PSICHOLOGINĘ PAGALBĄ TEIKIANČIAS DIRBTINIO INTELEKTO SISTEMAS IR ŠIO POŽIŪRIO POKYČIAI PO DEMONSTRACINIŲ POKALBIŲ

Karolina Reinytė¹, Vytautas Kučinskas², Linas Leonas¹, Aistė Pranckevičienė¹, Dalia Antinienė¹, Aušra Saudargienė²

¹ Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Visuomenės sveikatos fakultetas, Sveikatos psichologijos katedra

² Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Neuromokslų institutas

Įvadas. Nors medicinoje dirbtinis intelektas (DI) ir jo pritaikymas vystosi greitai, ir yra naudingas tiek medicinos personalui, tiek pacientams (Liu ir kt., 2018), dirbtinio intelekto integracija į psichikos sveikatos priežiūrą vis dar yra ankstyvoje stadijoje (Fiske ir kt., 2019). Tyrimo tikslas – įvertinti psichologijos studentų požiūrį ir trumpų intervencijų reikšmę į psichologinę pagalbą teikiančias dirbtinio intelekto sistemas.

Metodai. Tyrime dalyvavo 53 psichologijos studentai nuo 18 iki 43 metų ($M = 23,40 \pm 5,024$; 83% moterys) - 27 studentai išmėgino DI paremtą emocinės pagalbos programėlę „Wysa“, o 26 studentai stebėjo moksliniais duomenimis grįstą prezentaciją apie DI panaudojimą psichologinei pagalbai teikti. Požiūris į DI vertintas prieš ir po intervencijų Bendro požiūrio į dirbtinį intelektą skale ir Oh ir kt. (2019) klausimynu, pritaikytu tirti psichologų požiūrį į DI taikymą savo darbe. Abiejų intervencijų metu, emocijų vertinimui taikyta automatizuota veido išraiškų matavimo sistema „FaceReader“.

Rezultatai. Lyginant grupes nustatyti statistiškai reikšmingi emocijų skirtumai - Wysa grupėje stebėti aukštesni „pykčio“, „paniekos“, „pasibjaurėjimo“ ir „laimės“ įverčiai (Mann-Whitney $U p = 0,04; 0,01; <0,001; <0,001$), o pristatymo grupėje – aukštesnis „neutralios“ būsenos lygis (Mann-Whitney $U p <0,00$).